

Budape. DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
jel 438. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. JULIUS 25.
VASÁRNAP

Előtízeti ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Franciaország

Cartest tekintik a francia forradalom
állomásának, mikor kijelentette azt,
hogy a sok bizonytalanság között csak egy
bizonyosság van, az ő kételkedése. Aki kétel-
kedik, az gondolkodik. Ebből folytatólag: Je
pense, je suis. Gondolkodom, vagyok. Ezekre
építi fel filozófiai rendszerét, melynek központja
az ész, a ráció s ebből lett a racionalizmus,
mely csak azt fogadja el igaznak, ami az ész
előtt megáll. S ennek neve racionalizmus.

Nyomában támadnak a felvilágosító írók,
akik letérik az embert a hitről, a bibliáról az
észre. Ennek bíráló erejével boncolgatják az
államrend alapjait s Rousseau eljut a Contract
Social-hoz, a Társadalmi Szerződés-hez, mely
szerint a nemzet és király szerződést kötöttek
egymás védelmére. Ha az egyik ezt megszegi,
a másik is megszegheti.

Mikor a Lajosok örült pazarlásai kri-
ziszbe vitték az országot, Rousseau elméletét
alkalmazták XVI. Lajosra, fölbontják a képzelt
szerződést s lefejezik a királyt. A nép öröm-
rivalgásban tört ki, mert azt hitték, minden
bajnak az a faj volt az oka. A francia forra-
dalom megalkotta a modern köztársaságot,
melyből I. Napoleon császárságot csinált, hogy
bukása után újra királyság legyen s X. Károly
és Lajos Fülöp után ismét köztársaság, majd
III. Napoleon alatt újra második és javított
kiadású császárság legyen.

Soha ilyen hoszorkánytáncot nem látott a
világtörténelem. Egy szélsőséges nemzet esze-
veszett körforgása önmaga körül. Két király-
ság, két köztársaság és két császárság 1789—
1871-ig 82 év alatt.

Maguk a józanabb franciák is elítélték,
mert Taine azt írja a feleségének: „Fáj rosszat
gondolni a hazáról... s mivel képtelennek
ítélem ügyei intézésére, kénytelen vagyok gro-
teszknek, gyűlöletesnek, teljesen javithatatlan-
nak találni, mely a gonosztévők börtönére,
vagy a bolondok cellájára van szánva”. (Nagy
J. után.)

S ezek a higgadt szavak teljesen ráille-
nek a mai Franciaországra. Caillauxot ki hoz-
zák a börtönből s a miniszteri bársonyszékbe
ültetik. Magára hagyják, hogy emberfeletti
munkával kidolgozzon egy mentő tervet,
azután leszavazzák. Ellenfele Herriot a legna-
gyobb ellensége is, s mikor előáll mentővél-
vel, őt szinte elkergetik helyéről s mellék ajtón
kénytelen menekülni.

Olyan tünetek ezek, hogy méltán követ-
keztetni lehet belőlük a köztársasági forma
kielérésére. Tainenak ma is igaza van: „Képte-
lennek itélem ügyei elintézésére... Ma a csa-
tornák söpredéke szavaz; azt választják meg, s
az ül diadalt. A barbársághoz és a primitív
anarchiák véletlenei-hez való visszatérés ez.”

Számitani lehet egy harmadik királyság
visszatérésére. Mikor III. Napoleon megbukott,
a revanche gondolatát hagyta örökül puskapo-
ros nemzetére. Bármint gyűlölték akkor a
franciák, egyben mégis megegyeztek a mene-
külő császárral, abban, hogy Sedant meg kell
torolni.

Szörnyen megalázva érezték magukat a
vereség miatt. Gyönyörű napos időben jelentek
meg az első poroszok Párisban, hol a lakos-
ság mogorvasággal fogadta őket. Midőn az
első porosz dicsőség át akart menni az Arc de

Triomphe alatt, a munkások ökleikkel fenye-
getődve kiabálták: „Nem szabad arra menni!”
De az ulánusok mitsem törődve velük, átro-
bogtak a magas ércék alatt.

A megalázás után egy súlyos hadisarc
következett, s a franciákban végleg megérlelő-
dött a megtorlás eszméje, de a császárságot
nem tartották alkalmasnak ennek elérésére,
azért átforgatták magukat újból köztársasággá,
s már a harmadik, javított köztársaság lett.

Egész életét a revanchenak szentelte és a
folytonos fegyverkezés, szövetségkeresés szün-
telenül nyugtalanította Európát. Elviselhetetlen

terhet róttak minden államban a katonai
kiadásokkal a népre, úgy, hogy a militariz-
musnak tulajdonképpen a franciák voltak éb-
rentartói.

Addig futták a parazsat, amíg az a világ-
háboruban lángrolt, s megtorolták magu-
kat elsősorban a németeken és azután szövet-
ségeselken.

S ezzel a harmadik, javított köztársaság
be is töltötte hivatottságát. Feladatát elvégezte
és kiélte magát, mert minden intézmény buká-
sát meg lehet jósolni abból, ha árnyékai nagyra
nőnek, mondja Kunz Ignác.

Tegnap reggel 659 centiméternél tetőzött a víz

A Futaki erdő szélén az első töltést fel kellett adni és másodikat emelni -- Tegnap hajnalban ismét áttört a Darányi telepen a töltés, de kijavították -- Megkezdődött a Duna apadása, ami még nem jelenti a veszély elmúlását -- A Dráva alsó folyásán ismét erősen árad

A Darányi telepen igen veszélyes a helyzet

Noviszádnál tegnap reggel hét órakor
659 centimétert mutatott a vízmérő oszlop,
délig a víz magassága nem változott, déli 12
órákor azonban már csak 658 centimétert jel-
zett a vízmérő. A Duna vize tehát 659 centi-
méteres tetőzés után apadni kezdett, az apadás
azonban nagyon lassu, mert 6 órákor még
mindig 658 centiméter volt a víz magassága.
Hasonlóan apadást jelentenek a feljebb fekvő
helyekről is. Apatinnál tegnap nyolc centimétert
apadt a víz, amelynek magassága most 682
centiméter. Vukovárnán tegnapelőtt 678 centi-
méternél kulminált a víz, tegnap reggelig ez
két centiméterrel 676-ra apadt. Palánkánál péntek
este volt a kulmináció 706 centiméterrel,
tegnap reggel 704 volt a víz magassága.

A Duna apadása azonban még nem je-
lenti a veszély elmúlását, a hosszú ideig tartó
magas vízállás következtében a még fennálló
gátak annyira átáztak, hogy legalább még más-
fél métert kell esnie a víznek ahhoz, hogy a
veszély elmúljon.

*Noviszádnál különösen a Darányi
telepen kritikus a helyzet. Szakértők
véleménye szerint a Darányi telep
munkás lakói a lehetetlent valószínűsít-
ték meg, amikor eddig is feltartották
az áradást. A Futaki erdő szélén levő
töltést csak emberfeletti munkával
lehetett tartani és ezért a Darányi
telep magyarjairól csak csodálatlalt
lehet beszélni.*

A Darányi telepen már pénteken délután
nyilvánvalóra vált, hogy az eddigi töltést nem
lehet tovább tartani, mivel az minden részén
teljesen átázott és minden további javítása
meddőnek látszott. Ezért Baumhauer Béla ve-
zetőmérnök pénteken délután az első töltés
mögött öt méterrel egy második töltés emel-
ését kezdte meg munkásaival.

Ez az elővigyázatosság minden mérték-
ben indokolt volt, mert szombaton hajnalban
öt órákor átszakadt az első töltés olyan helyen,
ahol idáig nem volt baj és olyan erővel tört
be rajta a víz, hogy kijavítása lehetetlennek

látszott. Megfeszített munkával sikerült azon-
ban mégis elzárni a víz útját.

Az áttörés éppen akkor történt, amikor a
nappali munkások felváltották az éjjelieket.
Ezek öt óra előtt hazaindultak és az utközben
találkozó felváltókkal közölték, hogy nincsen
semmi baj. Az éjjeliek azonban még haza sem
érkeztek, amikor a töltésnél levő rendőrök
vészlővéseket adtak le sűrűn egymásután, ami-
ből megtudták, hogy nagy a veszély. Mire
odaértek, már harminc méter sebességgel
lépte át a töltést a víz. Most az éjjeli munká-
sok is hozzáláttak és órák hosszat tartó mun-
ka után emelték fel annyira a töltésrészt, hogy
megszűnt a víz átfolyása. Az éjjeli munkások
csak ezután térhettek nyugalomra.

Ez a körülmény siettetta a második gát
emelését, amelyet tegnap este be is fejeztek.
Erre már a legnagyobb szükség volt, mert az
első gáton olyan nagy mértékben szivárgott át
a víz, hogy az első és második töltés közötti
részt színüllig megtöltötte.

Nagyon súlyos a helyzet a Guszák szál-
lás a Szigmund-telep közötti részén. Itt is tel-
jesen átázott a töltés, amely csak állandó
munka és javítás révén tud még ellátni a
víz nyomásának. A strand környékén meg-
lehetősen szilárdan veri vissza a töltés a Duna
hullámainak ostromát. A csatorna gátja is ál-
landó ellenőrzést és javítást igényel és így is
félő, hogy valamely pontján átszakad.

Noviszád felől még nem mult el a ve-
szedelem az apadás megkezdésével, két héttig
eltart legalább, amikor annyira lemegy majd
a víz, hogy a veszély elmúltak lesz te-
kinthető.

A noviszádi folyam-mérnökségi hivatal
tegnap délután — miután 24 óráig nem ka-
pott összeköttetést — ismét beszélhetett tele-
fonon Novoszelóval. A beérkezett jelentés
szerint a község nincsen víz alatt, csak a ha-
tára. Ezzel szemben Vajszka teljesen víz alá
került és még a magasabb helyeken levő há-
zak is egyméteres vízben állanak.

A Mosztonga patak még mindig árad és

különösen a jobboldalán fekvő községek vannak veszélyeztetve. Karavukován 200 ház áll víz alatt, 20 pedig összedőlt. Bácsban is igen sok ház került víz alá. A Mosztonga partján négy ezred dolgozik számos munkással ideiglenes gát építésén, ami ha nem készülne el idejében, egész Középbácskára nézve nagy veszélyt jelentene.

Novoszeléről tegnap Palánkára küldték a katonaságot, mivel itt sokkal közvetlenebb a veszedelem, mint Novoszelón. A Cséb bececsi szakaszon is erősen dolgoznak, hogy az át-zivárgások ne okozzanak gáttörést.

A meginduló lassu apadást kedvezőtlenül fogja befolyásolni a Dráva alsó folyásának áradása, remélhető azonban, hogy ez mégsem hoz annyi vizet, ami esetleg újabb lényeges emelkedést idézne elő.

Budapesti jelentés szerint a Duna a bajor, osztrák és magyar szakaszon apadó jellegű, kivéve a Pozsony és Dunaremete közötti részt, ahol helyijellegű jelentéktelen áradás mutatkozik. A mai budapesti vízállás 496 centiméter. További apadás várható.

A Darányi-telep utolsó erőfeszítése

Jön a víz, még mindig jön a víz... Olyan könnyeken átszűrt monoton panaszkodással állandósult ez a sóhajtás a Darányi-telepen, mint a betegszobában, amikor a halálos gyötrő láz újra, meg újra erővesz a nagybetegen. A testileg teljesen leromlott, agyonra hajsolt férfiak tekintete olyan fáradt lemondással mered a semmibe, mint például abban a rosszemlékeztű háboruban egy-egy fél-napos pergőtűz után.

Különben is sokban hasonlít ez az árvíz-küzdelem ahhoz a csunya nagy háborúhoz. Halálra csigázva, étlen-szomjan a földet tűni, éppugy, mint egy ugynevett „csöndes” harc-téri napon.

Sok helyütt még a katonák sem hiányzanak. A Darányi-telepen igen. Ott szoknyás hadsereg, öreganyók, asszonyok, leányok, pöttyöm gyermekek álltak rajvonalaiba a víz förtelmes támadásának visszaverésére. Még réma és sánta is akad köztük. És dicsérettel legyen mondva, derekasan rászolgáltak ennek a nehéz ostromnak minden kitüntetésére.

Ez a kitüntetés ezuttal nem is maradt el. A hajnali órákban került ki az uccára a Délbácska jótékonyági felhívása és

a kora délelőtti óráktól késő estig szakadatlanul érkeztek az adományok a Délbácska szerkesztőségébe

A mindig mozgalmas, telefonszivtató, gépkattogásos szerkesztőségi szoba szokatlan képet öltött. Nagy csomagokban élelmiszert hoztak. Szalonna, kolbász, füstölt hus, lencse, bab és hasonló adományok egész tömege fedte el az asztalok egyébként művészi rendtelenségét. Egymásután érkeztek a kisebb-nagyobb pénz-adományok, kenyér, élelmiszer utalványok.

Délután két órakor egy kocsiakománya élelmiszer indult utnak a Darányi gátak felé.

Itt ma is nehéz órákat éltek a gát kemény harcosai. Hajnali öt órakor a víz váratlanul áttörte a gátat és óriási erővel megindult a telepek felé. Megint pihentnek érezte itt magát mindenki, megint nekimentek a víznek, taposták a gátat, hajsolták a lovat, az erdőt átjárta a pompás erőfeszítés lihegő nekilendülése — és déli harangszóra legyőzték a vizet.

Menázi kiosztás a Darányi gáton

Ha van megérdemelt helyre felajánlott és ha van hálás szívvélés a megsegítettség átérzésével elfogadott ajándék, akkor ez a Darányi telepi jótékony segítség igazán az. Boldog örömmel üjságoták, hogy már délelőtt megindult a segítség a telepre, mert a közellakók adományait közvetlen a gáthoz küldték el. Kenyeret, bort, szalonnát, pálinkát kaptak a gát katonái, most meg mindezek felül még cigaretták is érkeztek ide.

A kiosztást Horváth szakaszvezető személyesen végzi, úgy, hogy mindenkinek munkahelyére viszi el a kiosztanivalókat.

Egy pillanatra megáll a munka és az irigyszemű szemlélő furcsa felfedezésre ébred.

Nem tudni véletlenül-e, de annyi bizonyos, hogy itten nagyon arányosan oszlik meg a két nem-beli dolgozó nép. Csinos leány tartja a zsákot és egy hasonlóan jóképű legény lapátolja bele a földet. Biztosan így kívánja ezt a munka rendje, mert ez a helyzet emitt is amott is megismétlődik.

Az egyik nagyoncsinos szőke leány mellé alkalmasint véletlenül egyszerre két földelhányó legény került. Dohánykiosztásra kerül a sor. Bizony csak félpakli dohány futja, a csomagot igazságosan meg kell felezni. A két legény át-nyújtja a leánynak a csomagot, az pedig szépen kettévágja és kinek-kinek átadja a magáét. Jó volna megtudni, melyikben volt több a dohány?

Drága áron ugyan, de valami haszna is volt ennek az árvíznek. Varga Bálint, a gát mellett napok óta szakadatlan szolgálatot teljesítő rendőr, hajnalban gyanus csobogásra lett figyelmes az erdőben. Attól félt, hogy talán egy újabb áttörés készül, beljebb ment az erdőbe. Meghökken, egy jól kifejtett villogószemű borz pörösködött ott nagy csatogással a jótalan kilakoltatás ellen. Az újabb veszély látára mégis csak alábbszállt a bátorsága és gyors poroszkálással menekülni kezdett. A kétméteres vizesárok miatt ugyan nem érték el a kártékony kukoricapusztítót, de annyi bizonyos, hogy erre a barátságtalan tájakra aligha tér vissza még egyszer a vetések pusztító réme.

A telepesek régóta vadásznak a megug-

rasztott állatra, mert hónapok óta feltűnő ügyességgel nagy pusztítást vitt végbe a kukoricában. Lehaitotta a szarát, kirágta a kukorici szemet. A szár azután visszaperdült, de a cső már üres volt.

Ez volt az árvíz egyetlen haszna a Darányi telepen. A kár annál több, de ha már megvolt most már csak több ne legyen.

Ma vasárnapi pihenőt remél a Darányi telep gátőrsége

Nem újság a szakadatlan munka, meg az éjjel-nappali törhetetlen erőmegfeszítés a Darányi gáton. De azért tegnap mégis feltűnt, hogy szinte szemellátható gyorsasággal emelkedett a töltés és mintha szaporábban járna az ásó meg a kapa. Megtudjuk az okát ennek is.

Szinte titkolódzó reménykedéssel mesélik a telepesek, hogy Baumhauer Béla a gátmunkálatokat vezető mérnök, azt mondotta a telepeseknek, hogy ha ma estig a második védelmi vonal elkészül akkor — talán holnap vasárnapi pihenőt tarthat a gátak hetek óta éjjel-nappal, szünet nélkül robotoló munkás serege.

Sokat jelent ez. Állandó idegizgalom, rettetés testi megpróbáltatás után, verőfényes tisztálkodó, templombajáró, pihenő vasárnapot.

Igy tervezgetik ezt titokban az agyonhajsolt telepesek és higyjük, hogy szerényigényű, százszorosan megszállt kérésük meghallgatásra talál.

Rádics Beogradba jön

Szakadás a radikális párt beogradi helyi szervezetében

Beogradból jelentik: Politikai körökben ma igen sokat foglalkoztak a radikális párt beogradi helyi szervezetében mutatkozó ellentétekről. A beogradi községi választások alkalmával ugyanis Maximovics Bozsa belügyminiszter szembefordult Bobics beogradi községtanácsi elnökkel. Bobics nincs megelégedve a Maximovics által összeállított hivatalos listával és ellenlistát nyújt be, amelynek élén Mitrovics T. Vlada, a technikai fakultás tanára áll. Bobics ezen a listán mint alelnök szerepel.

Bobicsék azon elhatározása, hogy ellenlistát állítsanak fel, igen kellemetlenül érintette a radikális pártot, amelynek vezetőtagjai: Uzu-

novics Nikola miniszterelnök, Sztanojević Aca, Szrszkics Milán, Mihajlovics Ilija és Ivkovic Momcsilo emiatt tegnap egész nap tárgyaltak. Szrszkics közvetíteni igyekezett Maximovics és Bobics között, ami azonban nem járt sikerrel. A radikális párt szűkebb főbizottságának ez ügyben tartott megbeszélésén sem jutottak eredményre.

A Bobics-Maximovics ügy mellett sokat foglalkoztak Rádics Sztepan tervezett beogradi utjával. Ezzel hozzák összefüggésbe dr. Krnyevics Juraj utját, aki tegnap reggel érkezett meg Beogradba. A radikális centrumban nagy érdeklődéssel várják Rádics Sztepan megérkezését.

Megkezdődnek a cseh-magyar tárgyalások

Prága, július 24. Mint az egyik lap-tudósító jelenti, Magyarországgal a tárgyalásokat e hónap végén valószínűen Bécsben újra megkezdik, ahogy annak idején a magyar kormány javasolta és a cseh kormány el-

fogadta. A magyar részről ajánlott hegyvidéki fürdő ellen az a körülmény szól, hogy nehéz az összeköttetés a fővárosokkal és külön segédkezésként volna szükség. Tárgyalási helyül esetleg Prága is szán bajón.

Aláírták a magyar-angol kereskedelmi szerződést

Londonból jelentik: A külügyi hivatalban ma délután 5 órakor Sir Austen Chamberlain külügyminiszter és Rubido-Zichy Iván báró magyar követ aláírták a magyar-angol keres-

kedelmi szerződést, valamint a két ország között a status-quo-nak a szerződés ratifikálásáig való meghosszabbításáról szóló jegyzőkönyvet.

Tüntetést rendeztek a prágai kommunisták a magyar követség ellen

Prága, jul. 24. A kommunista párt pénteken este a Rákosi pör ellen való tiltakozásul a magyar követség előtt tüntetést rendezett. Ezuttal nem hirdette előre a tüntetést, amelynek résztvevői, körülbelül százan sétálgatva gyülekeztek a környékbeli utcákban és adott jelle hét óra tájban a követség bejárata előtt tömörülve megkezdtek a tüntetést. Három szónok beszélt, köztük Horus nemzetgyűlési képviselő. Követelte a Rákosi-pör beszüntetését, valamint a magyar kommunista mozgalom törvényesítését. A tüntetők csoportja sűrű közbekiáltásokkal kísérte a beszédet és öklét rázva fenyegette a követséget. Körülbelül negyedórás lármá után érkezett meg hat rendőr és megkezdte a tüntetők szétosztatását, ami azonban a tulerővel szemben nem ment simán. A tömeg a rendőröket megtámadta, mire ezeknek gumibotjuk-

kal kellett utat verni a tüntetők közt, akik közül többet bekísértek.

A tüntetésnek nagyszámu semleges nézőközönsége akadt, míg végre félnyolc óra tájban egy kivézenyelt rendőrszakasz lezárta a követséggel szomszédos utcákat. A követség egy ablakát tüntetés közben kövel bevették.

„JUGOSLAVIJA“

Általános Biztosító Társaság Fiókgazgatósága
NOVISAD, ZRINYI PÉTER U. 36.
TELEFON: 55.

Vállal mindennemű biztosítást — Károk 8 napon belül levonás nélkül rendeztetnek — Helyi képviselőket keres

A különböző vallási szekták tömegesen járnak be a bácskai falvakat s mindenütt azt híresztelik hogy a rövid haj fogja előidézni a világ pusztulását

Azóta a falvak népe hajtóvadászatot rendez a bubifrizurás hölgyek ellen

A bubifrizura már sok bajt és sok bosszúságot okozott az emberiségnek. Bosszúságot azoknak, akik a családi nézeteltérések alkalmával nem huzhatják meg feleségük kontyát, bajt azoknak, akik nem kerültek abba a helyzetbe, hogy megértessék férjeikkel a rövid haj esztétikai előnyeit. Gazdasági szempontból viszont a hajkultúra mesteremberei emelkedtek a helyzet magaslatára, a rövid hajból kifolyólag. Ők kerestek a legtöbbet a bubifrizurán és az eton hajdisz ritka hajkoronáján. Hajszálnyi pontossággal váltak be a női fodrászok reményei s amíg a női nem huzta a röviddebbet, a frizörök szalonjai huzták a hasznosabbat.

Summa summárum a bubifrizura mindenképpen szalonképes lett. De amennyire népszerű a bubifrizura térhódítása a parketten, olyan megátalkodott a vallási szekták szemében. A jámbor adventista éppoly pokoli tünénynek tartja a bubifrizurát, mint a baptista vagy nazareus, aki a rövid hajban látja Lucifer anyósának tyukszemeit vagy Mefisztó öregapjának epehólyagköveit. Másszóval a bubifrizura a rossznak, veszedelemnek, a lépfenének a hyperpotenciája. Egy olyan valami, ami ingaszerű rezgésbe hozza a szivburkolat izomgerincét, ha rá gondolunk. Egy kimondhatatlanul furcsa érzés, pokoli indulatokkal keverve, népszerű definícióban pedig nem más, mint mazsolás tökfőzelék kirántott cipőhuzóval.

Olyannak képzelik a derék hitsorsosok a jámbor bubifrizurát! A képzelet még hagyján, de itt más bajról van szó. Arról, hogy a bubifrizuráról már a Próféták Könyve is megemlékezik, még pedig nem a leghizelgőbb módon. A nazareusok ugyanis kisütötték, hogy a bubifrizura szerves vonatkozásban áll a világ sorsával; ez pedig egy olyan kérdés, amely a világ lakói szempontjából semmiesetre sem lehet közömbös. A Próféták szerint pedig a bubifrizura fogja előidézni a világ végét.

Nem tetszik elhinni? Akkor tessék idehallgatni. A Próféták Könyvében arról van szó, hogy Jeremiás próféta megjósolja a világ végét.

— Akkor lesz a világ vége — mondja a bölcs — amikor a nők hajjáról eltűnik a korona és a női fajzat a férfiak hasomására rövid és lenyírott hajjal tűnik fel házának portája előtt.

— A rövid haj viseletét csakhamar felváltják a hasonló betegségek beláthatatlan sorozata; elsősorban eső, földrengés, majd árvíz. Az özönvíz előnti a világot s az árvizet a bubifrizura fogja előidézni.

Imigyen megállapítottuk a világ végének okozati összefüggését. Horátius sem irhatott volna derüesebb szatirákat, pedig a nazareusok, baptisták és adventisták szerint nem is gunyról vagy tréfáról, hanem komoly valóságról van szó.

Mi történt az 1926-ik évben? A nők még tömegesebben vágatták és nyíratják hajukat rövidre, mint az előző évben, az árvizek és esők, felhőszakadások és jégverések az egész világot árasztották el. Kinek köszönhetjük ezt? Természetesen a bubifrizurának. Es mi lesz ennek a következménye? Nem más, mint a világ vége! Puntum!

Csak hogy a derék szekták nem elégedtek meg a punktummal. Már hónapok és hetek óta tömegesen járnak be a falvakat és mindenütt a világ végét hirdetik. Felbukkannak itt-ott; befészkelődnek a községekbe, a parasztemberek közé s a jámbor népet a világ kimúlására készítik elő. A „satanas” természetesen a modern nő és a rövid frizura.

— Tudjátok-e — mondják — miért kell a világnak elpusztulnia?

— Nem tudjuk — harsogják vissza a hallgatók.

— Azért, mert a „Próféták Könyvében” megvagyon írva, hogy a rövid haj árvizet fogja előnteni a világot!

A babona veszedelmes egy dolog. Aki egyszer belekóstolt, nem igen tud leszokni róla. Ugy terjed mint a sáska s minél jobban pusztítod, annál inkább szaporodik. Olyan mint a hétféjú sárkány, ha levágtad a hetedik fejét is, kinő a nyolcadik.

A népek hisznek benne s a vallási szekták tömegesen gyűjtik hiveiket. Heccelik a parasztot s tőkét kovácsolnak belőle. A Bácskát is bejárják s mindenütt elkeseredést, elégedetlenséget és izgalmat keltenek.

A falu népe azóta valóságos hajtóvadászatot rendez a bubifrizurás hölgyek ellen. Ahol egy rövidhaju asszonyka megjelenik, menten kiverik a községből.

Petrovaradinban a múlt héten a félrevezetett gazdák három novisadi urihölgyet inzultáltak. A szó szoros értelmében elnászpágozták őket, mert bubifrizurájuk volt.

Városi hölgyek már be sem merik tenni lábukat a környékbeli falvakba. Nyaralni sem mehetnek, mert félnek a veréstől. A falvak népe elkeseredett harcot folytat ellenük. Ha már pusztulni kell valakinek — mondják — inkább pusztuljanak az asszonyok, mint a világ.

Egy női prédikátort figyeltem, aki egy szlovák faluban „népgyűlést” tartott. A fején hatalmas kalap volt s így kalapostul magyarázta a népek a bubifrizura veszedelmét. Szidta és csépülte a szegény nőket, mint a bokrot.

Amikor a népgyűlés után hazatért a lakására, levette a kalapját. Éppen akkor léptem be hozzá, hogy gratuláljak és kezet csókoljak neki. Majdnem kövé meredtem, amikor közelebb hajoltam hozzá.

Bubifrizurája volt a huncut ipsének.

== Uj napfénymérő. A modern meteorologia fontos készülékei közé számítható a napfényerősségmérő vagy pyrhiométer. Régebben egy üveggömböt használtak, amelynek gyújtópontjaiban papirosszalag volt. Ez napfényes időben a papirosszalagot kiégette egyes helyeken, amiből pontosan következtetni lehetett a napfényes órákra. Ez a kissé primitív készülék persze nem regisztrálta a sugárzás erősségét. Ezért többé-kevésbé komplikált szelencellákkal dolgozó készülékeket készítettek. A legújabb newyorki elektromossági kiállításon (N. Y. Electrical Exhibition) bemutatott egy pyrhiométert, amely aránylag egyszerű és pontos önregisztráló is. Thermoelektromos cellából áll, amelyekre lencse koncentrálna a sugarakat. Ezek a thermoelektromos telepek (ez esetben 50) a napfény hatására gyenge áramot fejlesztenek, amely egy regisztráló érzékeny millivoltmérőre hat. Így a legkisebb napsugárangadozást fel lehet vele venni. A készülék annyira érzékeny, hogy kis ködfátyol is elegendő ahhoz (pl. egy gyárkérmény füstje), hogy az áram feszültsége tetemesen csökkenjen. A newyorki meteorológiai obszervatórium a legutóbbi napfogyatkozások alatt használta ezt a készüléket igen jó eredménnyel. A pyrhiométer görbéje a napfogyatkozás alatt leg pontosabban mérte a napfény csökkenését a teljes sötétségig. Persze nagy érzékenysége miatt csak városoktól távol használható, ahol sem köd, sem por nem befolyásolja a napsugaraknak a készülékre gyakorolt hatását.

A SAH ÉS UDVARA

BIBESCU HERCEGNŐ KÖNYVE PERZSIÁRÓL

Bibescu hercegnő könyve, amely perzsiái utazásáról szól, sok ezer példányban fogyott el Párisban rövid hetek alatt. Nem csoda. Ez a magyar arisztokrata családból származó, de teljesen elfranciasodott asszony közismert kitűnő író, szellemes nagyvilági dáma, híres szépség, — valóban érdekes, mit látott a Távol Kelet nyolc legszebb városában, amelyekről „Nyolc paradicsom”-nak nevezte el művét a Korán szelleméhez híven.

Felcsigázott várakozással nyitjuk ki könyvét. Hogyne, hiszen ő, mint asszony, az egyetlen, aki megmondhatja nekünk, hogy élnek ma a mohamedán nők, ezek a mindenkinél érdekesebb „felszabadítottak”, akiknek arcáról lehullt a sok évszázados fátyol s életükről a varázs.

Ha Bibescu hercegnőben egy atomja lenne csak az újságírónak, bizonyára azt a rendkívül érdekes „első generációt” látogatta volna meg, amely háreméből kiszabadulva, rövid szoknyát öltött, bubifejet nyíratott, arra Rebouxkalapot tett s így ugrott hirtelen a jazz-bandes modern élet közepébe.

Persze, hogy érdekes lenne megtudni, hogy tetszik az új élet az „Elvarázsoltak”-nak.

De hát Bibescu hercegnő költő. Nem érdeklí az élet. Az ispanani kertek gyönyörű virágaival barátkozik, amelyek mint mondja, sohasem hervadnak, mert olyan művészettel ül-

tették őket, hogy ha egyik elhervad, kinyílik a másik és így egész Perzsia nem egyéb, mint állandóan nyíló virágok kertje. A hóhéhr mák-virág-földekkel andalog, amelyekből álmokat — ópiumálmokat — sajtolnak ki a kapzsi Kina számára és míg az európaiasodott Konstantinápolyban sem érdeklik a nők, első dolga, amint Rescht-be érkezik, hogy meglátogassa a volt sah, Mouzzatter-ed-Dir harmadik fiának, Azodos szultánnak háremét, aki tavaly, 1925-ben még Rescht város kormányzója volt. Ez a herceg huszonkét éves, hét felesége van, számtalan gyermeke — és korlátlan hatalma.

Délután négy órakor érkezünk őfelsége palotája elé — írja a hercegnő. — Négy eunuch egy hüvös, bolthajtásos kapubejáraton át arany rács elé vezet. A rács kitarul. Magas fallal körülvett kertben vagyunk. Szomorú kis kert, alig van fája, kevés benne a virág. De a közepén kövezett. Ugy ragyog benne a víz, mint egy serlegben. Mjly megható hogy a forró nyarak, a szomszág országában százszerosan kívánatosabb teszük még e varázssal a vizet!

De mintha könnyű felhő suhanna át a kis tó tükrén. Felnézek. A kertben megjelent Azodos herceg s vele három felesége. Fehér ezüsttel átszőtt uszályos selyemruhát viselnek. arcukat teljesen berámázó, hosszú, fehér fátyolt s csak a homlokukon feketéllik egy-egy hajfürt. Hóhéhr, teljesen festetlen az arcuk. Kettő közülük egészen fiatal, gyermek az egyik: szép, szomorú és megható. A harmadik kövér, csunya és fonnyadt. Ő a herceg első felesége, vérbeli hercegnő. Tizenöt éves volt Azodos szultán, mikor elvette. Ő az unő, neki fogad-

szót a két fiatal hercegnő s a másik négy felesége, akik alacsony sorból valók s tán ezért nem jelentek meg most sem.

A hercegnők félénken nyújtják fehérkeztyűs kezüket. Felmegyünk lakosztályukba. Rózsaszín európai plüs-butorzatu szalonjukban vár ránk az asszonna. Rengeteg édesség. Elnézem ezeket a hóhéhr babákat. Vajjon milyen lehet a lelkük? Mit érezhetnek, mikor együtt elbeszélgetnek, közös urukról. Lehet az, hogy nem ismerik a féltékenységet, ezt a minden igazi szerelemből fakadó vérpiros virágot? Ugy viselkednek, mint akik nagyon összetartoznak, kitűnően megértik egymást, néha suttogva repül köztük egy-két szó, különben a szokásos, végtelenségig tulzó keleti udvariasságokat mondjuk egymásnak. „A föld legszerencsésebb embere vagyok, hogy vendégül láthatom — mondta a herceg. S felállva kínál bennünket, valahányszor feláll, feleségei is felkelnek s csak akkor üneik le, mikor ő is elfoglalta helyét. „A világ legboldogabb halandója vagyok, e percben” — mondom, mert ezt illik mondani.

De ki tudja, nem-e igaz? Lesz-e még életemben ilyen csendes, édes óra, mint ez a méhzümmögéses, fecskecsicsérgéses meleg perzsa délután, amelyen e három fehér asszonyi rejtély szép és titokzatos tekintetével ültem szemben.

De kitarul az ajtó és öt furcsa, kis alak tántorog be. Mint a régi spanyol királyok törpéi, olyanok, arany ruháikban. „Ez a Fenség ennek a hercegnőnek fia” — mutatja be Azodos Sultan egymásután őket, a gyermekeket s anyjukat jelölve. A végére egy zöld brokátba

Nyolcvanegy óra alatt a vasérből autó lesz

Az autógyártás modern technikája — Hogyan dolgozik a világ egyik legnagyobb üzeme
Henry Ford érdekes cikke az autók készítésének káprázatos gyorsaságáról

A különböző nyelvű világsajtó egyes vezetőorgánumai a napokban kezdték meg párhuzamosan Henry Ford emlékiratainak közlését. Az olcsó tömegautó első típusának világhírű felfedezője könyvében nemcsak élete történetét beszéli el, hanem rendkívül érdekesen beszéli el üzemének fejlődését és mai működését. Emlékiratainak ebből a fejezetéből vesszük az alábbi részleteket, melyeket a Neue Freie Presse szövege alapján bő kivonatosan részleteztünk.

— Valamikor rekordidőnek tartottuk azt, — írja Ford — ha egy autót 14 nap alatt el tudunk készíteni. Ma már ott tartunk, hogy mindössze nyolcvanegy óra telik el a vasérc behajózásától az autó teljes elkészültéig.

— Ennek a munkának normális lefolyása a következő: 48 órát megy az ércszállító hajó a bányától a dokk-ig, hova mondjuk hétfőn reggel 8 órakor megérkezik. 10 perc múlva a szállítmány már utban van a kohó felé. A következő délelőtt a vasérc már vassá alakult át s más vassal összekeverve formákba van öntve. Most 58 munkamozzanat következik, mellyel 55 perc alatt készülünk el. Délután 3 órakor készen van a motor, ki van próbálva s el van rakódva, hogy egy testvérgyár szerelő műhelyébe kerüljön, ahová olyan korán kell megérkeznie, hogy a kocsinak összeállítását szerdán reggel 8 órakor meg lehessen kezdeni. Ugyanennek a napnak déli óráiban pedig a kocsi vevője már az uccán autozhatik velem.

Amennyiben azonban a kocsi összeállítása nem egy testvérgyárban, hanem magában Detroitban történik, úgy nem is kell szerda délig várnia, hanem már kedden délután 5 órakor felülhet rá. Mindezt úgy értük el, hogy a Rouge Műveken belül a szállítási organizációkat célszerűvé formáltuk, a Detroit—Toledo és Irontonon vasutakat kiépítettük és gondoskodtunk róla, hogy saját víziszállításunk legyen.

A gyors szállítás a fő

A továbbiakban részletesen ismerteti Henry Ford ezeket a szállítási berendezéseket, nevezetesen a tavi és a tengeri flottáját. Az előbbi 187 méter hosszú, sajáttervezésű hajók bonyolítják le, melyek egyébként 13.000 tonna szenet vagy vasércet bírnak el.

Öltöztetett hihetetlenül kicsi babát, akit egy eunuch hozott be és akiről kiderült, hogy a szép fiatal gyermek-hercegnő elszomorítóan csunya kis babája.

Teheránban a régens herceg háremét látogatja meg Bibesco hercegnő.

„A régens felesége tán az egyetlen nő Perzsiában, kinek nincs riválisa, nem lévén férjének több felesége. A palota kertje csodálatos. Vidám, tarka, virágos. Ötven rabszolganő áll sorfalat, mind lila huzatban — mert nem nevezhetem másnak, bő, teljesen beborított ruhájukat — a szultána termében, aki trónján fogad. Majd véget nem érő édesség-uzsonna jön. A szultána prezidiál. Ő, kinek nincs riválisa uránál, kövér, öreg, jókora bajusza van, bozontos szemöldöke tiszteletünkre ijesztő fekete festve.

Olyan, mintha a nagy Mirabeau ülne itt, fehér lenge muszlinba öltözve, sárga gyémántkolléval nyakán.

Érdekes élménye a hercegnőnek a perzsa sah palotájának látogatása, ki 1945-ben, mikor Perzsiában járt a hercegnő, uralkodott még. Csodálatos narancskerteken keresztülmenve, ama lépcsőkig értünk, amelyek az új trónteremhez vezetnek. Hosszu, hosszú termek. Mindenféle butor van bennük. Persze európai is. De végül, messze a termek végén, különös tárgy tűnik fel: arany karosszék, karfái rubintól csillogók és a támlán gyémánttal kirakott heraldikus nap, amely, ó mechanika csodája: forogni kezd, amikor beleül az uralkodó. Az ősi hatalom jelképét így változtatta a modern technika csodájává Perzsa ura, akinek külön-

A hajókon tisztviselői lakások is vannak, melyek az elsőrendű szállodák fényűzésével vetekednek. A tengermentő Ford-művekkel is saját hajói lehetővé teszik, hogy az árut csomagolás nélkül szállítsák s ezzel úgy a csomagolás munkájának, mint anyagának és teretogatójának megtakarításáért nagy összegeket érnek el.

A fadöntési eljárás maradiség

Igen érdekes az, amit Ford a fáról mond. — Valamit semmiért kapni — kezdi fejtegetéseit, — a társadalmi újítók igen elterjedt típusának ideálját alkotja. Sokáig azonban nem lehet elérni, hogy az ember semmiért kapjon valamit. Az azonban lehetséges, hogy értéket teremtsen elő az ember olyan anyagokból, melyeket eddig semmibe sem vettek.

Ugy az erdőben, mint az üzemben is rengeteg fát meg lehet takarítani s az egész faipar betegesen nélkülözi az összeműködést. Miért ne lehetne a csomagolást a legkisebb fapazarlattal elérni a legnagyobb helyen! Miért használna az ember facsomagolást, akkor, ha a csomagoló anyagot azután összezuzza? Ezek a kérdések a faiparhoz vezetnek s az eredménye az, hogy míg azelőtt 600 különböző formában csomagoltunk fával, addig ma csak 14 ilyen típusunk van, A fadöntés tradíciója pazarlás. Ez az oka annak, hogy a fadöntő munkás bére kicsi, a fa ára pedig nagy. Nekünk olcsó fánk van, holott magas béreket fizetünk. Benzinmotoros fadöntő fűrészrel dolgozunk, amely egy 26 coll vastag fát 40 másodperc alatt kivág.

A törzset megtisztítják az ágaktól, az elszáradt kicsiny galyakat, amelyek az erdei tüzek fő okozói, azonnal elégetik. A fadöntők azelőtt régen azt vallották, hogy a zöldfa nem él.

Mit szolgáltat egyetlen fatörzs

Ezután a rönköket és a vastagabb ágakat kérgestől szétfűrészelik, természetesen azonnal azokban a formákban, melyekre a gyárban szükség van. A fa ezután a szárítókemencékbe kerül, ahol helyes kezelés mellett, sem meg nem reped, sem meg nem vemedik. A különböző formák úgy vannak összekombinálva, hogy a hulladék a minimumra redukálódik. Ami hulladék mégis van, az a

ben nyolcvan fonográfja van. Európa legközségesebb apró dísz tárgyaiból egész gyűjteménye s hálószobáját számtalan trouvillei emlék díszíti.

De ha elhagyja palotáját, kocsiját a „nemes hóhér“ kíséri bárdal a kezében s mellette halad történetírója. A tömegben egyetlen szónak sem szabad elhangoznia, mág tüsszentnie sincs joga senkinek, hogy meg ne zavarja az uralkodót meditációjában. A nők közeledtére levetik fátylaikat, de a csunyáknak és öregeknek ez szigorúan tilos, nehogy megszorítsák őfelsége szeméit.

Ha nemesség ellenszegülne akaratának, ha feleségei közül nem fogadna szót valamelyik, ha udvarában nem lenne tökéletes a rend, a csend, az alázatosság, a sahnak csak fel kell vennie biborköpenyét, amely a „Düh palástja“-nak neveznek — egy perc alatt megszelidül mindenki. Remegő csend támad, mert a biborköpeny annyit jelent, hogy a sah a halál gondolatával foglalkozik s a piros szín a vér jelképe... Perzsa urának még csak hangját vagy kezét sem kell felemelnie, még csak homlokát sem kell ráncolnia, hogy ahol jár, elvesse mindenütt a rettegetés magját...

Mint mondom, a hercegnő élményei talvalyi keletiek. Azóta megváltozott a világ. A perzsa sahnak is száműzetésbe kellett mennie. Most Párisban tenniszeznek és golfozik, mintha egyszerű Franciaországban időző gentleman volna. Lehet, ha birodalmáról álmodik, maga is azt hiszi, mese az egész, az Ezeregyéjszaka valószínűtlen, letűnt meséje.

kéreggel, valamint kukoricacsutkákkal és dióhéjjal együtt száraz desztilláció alá kerül.

Egy tonna így kezelt hulladék 61 kgr. faecetet, 277 liter 82 százalékos metil-alkoholt, 277 kgr. faszenet, 68 liter kátrányt és 17 köbméter fűtőgázt szállít. Azelőtt a ledöntött fának a fele anyaga, mint hulladék az erdőben maradt és még fizetni kellett az elhordásáért. A rönköket nedvesen szállították vagyis a bennük levő vízzel is kellett vasuti tarifát fizetni. Mi az egész fát az erdőben használjuk ki, száraz kész árut szállítunk és a hulladékokból előállított anyagokért annyi pénzt kapunk, hogy nehéz eldönteni mi a fő és mi a mellékermény.

Hat esztendővel ezelőtt kezdtük el a fakihhasználást meglehetősen kis méretekben. Most évente 100 millió lábat takarítunk meg fában.

Ötvenezer hektár érintetlen erdőnk van Kentuckyban. Michingonban pedig 200.000 hektár olyan erdőnk, mellyel az előző tulajdonosaink már semmit sem tudtak kezdeni. Előszertettel vesszünk egyébként is ilyen erdőket melyeket a rablógazdaság teljesen kihasználnak tekint már.

Mihelyt ilyen pusztaságokon sátorfánkat felütjük, egész rendes kis városokat rendezünk be a civilizáció minden követelményének megfelelőleg, ennek ellenében azonban embereink teljesítménye is emelkedik. A tipikus eldurvult famunkás eltűnt, s messze környék fiatalemberei, kik azelőtt a városban koldultak, most faüzemeinkbe jönnek, hol ugyanazt a gépi munkát, ugyanolyan bérekért láthatják el, mint a nagy ipari gőcpontokon.

Asszonyrabló gorillák

Egy borzalmas kaland története

A Tarzan-regényekhez hasonló különös kalandjuk volt nemrégiben a Nunez de Prado tábornok vezetése alatt álló spanyol kutató expedíció tagjainak, akik a tavasszal indultak el Madridból, hogy Nyugat-afrika eddig ismeretlen területein földrajzi és etnografiai kutatásokat végezzenek.

Ellobey szigetén való hosszabb tartózkodás után a kutatók a Benito vizeses vidékét elborító őserdők rengetegébe hatoltak ue, amelyben bennszülöttek állítása szerint hatalmas gorilla-nyájak tanyáznak. A bennszülöttek egyik főnöke azt is közölte de Prado tábornokkal, hogy az óriási majmok hónapokkal ezelőtt elraboltak egy falubeli szerencsen asszonyt, akinek azóta nyoma veszett, Miután a bennszülöttek közül senki sem merészkedett a majmok birodalmába, a vakmerő spanyol kutatók elhatározták, hogy megtámadják a gorillákat és kiszabadítják karmaik közül a néger nőt.

Néhány hatalmas gorillát elejtettek ugyan, de az elrabolt asszonyt nem tudták megtalálni és már azt hitték, hogy a majmok megölték a szerencsétlen nőt, amikor — utban hazafelé — az őserdő egy tisztásán reá akadtak a csontig lesóványodott, emberi mivoltából teljesen kivetkőzött asszonyra.

Az emberek láttára a nő el akart menekülni, úgy hogy csak heves küzdelem után sikerült lefogni a kétségbeesetten kiáltózó teremtet, akivel az expedíciót kísérő bennszülöttek sem tudták megértetni magukat, mert a három hónapig tartó fogság alatt megtévelyodott.

Mialatt a spanyolok azon fáradoztak, hogy a teljes erejéből védekező asszonyt magukkal vigyék, a sűrűségből három óriási gorilla jött elő és egyikük rávetette magát az asszonnyal közdő férfiakra.

Prado tábornok egy jólirányzott lövéssel leterítette a fenevadat, mielőtt az megsebesíthette volna az expedíció tagjait, a néger asszonyt az izgalmas és rendkívül veszedelmes kaland után a Vöröskereszt libériai kórházába szállították.

P. R.

**Hirdessen a
Délbácskában**

VASÁRNAPI LEXIKON

Mi mindent nem tudunk a földről?

Földrajzi, geológiai és tehnikai csodabogarak a XX. században

A világháború befejezése óta az emberiségnek egész sereg új földrajzi fogalommal kellett megismerkednie a nagyarányú határkiigazítások következtében. Az általános műveltséghez tartozik, hogy a békeszerződések által megteremtett új államalakulatokkal legalább hozzávetőleg tisztában legyünk. Az általános műveltséghez tartozna ugyanis, hogy a Földnek nevezett égitest egyes sajátos tulajdonságairól fogalmunk legyen. Ez azonban csak ritkán van így, mert a legtöbb embernek, aki egyébként nyugodt lelkiismerettel a földrajztudósokra, fizikusokra és geológusokra bizza az efféle megállapításokat, sejtelve sincs például arról, hogy kerek hat quadrillio kilogramm súlyú égitestünk másodpercenként harminc kilométer sebességgel halad pályáján az űrben. Ilyen óriási méretek a mindennapi gondjaiban kimerült emberiséget már nem is érdeklik. Hasonló könnyen viseltetnek csodálatosképpen a legtöbben az egyszerűbb földrajzi arányok iránt is. Arról például, hogy Arábia tizennyolcszor nagyobb, mint az olasz királyság területe, száz ember közül alig ötnek van tudomása. Végül eredményben ez nem is volna fontos a modern emberiség számára, amely éppen a világháború óta vesztette el helyes érzékét a földrajzi arányok iránt, de mindamellett érdekes az a nagyvonalúság, amely sok esetben éppen az ilyen téren nyilvánul meg egyes emberek részéről.

Amikor például arról van szó, hogy hány ember él a földön, a legtöbben egyszerűen kijelentik: körülbelül másfél vagy kétmilliárd. A legutóbbi adatok szerint egymilliárd és nyolcszázmillió lélek a Föld lakóinak száma, de egy-kétszázmillió emberrel több vagy kevesebb nem sokat jelent a mai kor emberiségének szemében.

Arról, hogy a világ legmagasabb hegy-csúcsa 8800 méternyire nyúlik az egekbe, a Mount Everest-et kutató expedícióról szóló könyvek, kiadványok, cikkek, filmfelvételek és előadások elég részletesen tájékoztattak mindenkit. De ki tudná megmondani milyen magasan emelkedne ki ez az óriási hegy-csúcs a tenger vízből, ha történetesen a Fülöp-szigetek vidékén merülne a Csendes Óceánba? Bizonyára kevesen vannak, akik tudják, hogy a Mount Everest ilyen esetben nemcsak nem látszana ki a habokból, hanem hogy a csúcsán még három Eiffel-tornyot kellene egymás tetejére állítani a hiányzó 900 méter pótlására és hogy csak ezután lehetne szó a 9780 méternyi mélységből való felbukkanásáról. Ezek a szédületes méretek vízszintes irányban távolról sem bizonyulnak olyan ijesztőeknek, mert ilyen esetben az egyébként óriási tenger-mélység még tíz kilométernél is kevesebb. Ez a távolság pedig, automobilon, hatvankilométeres óránkénti átlagsebességgel haladva alig 6 percnyi utat jelent.

Ha mindezek után Eurázia legnagyobb állóvizét, a Kaspi tengernek nevezett tavat Európa legnagyobb szigetországával hasonlítjuk össze, megállapíthatjuk, hogy a Kaukázusnak ez a 438.000 négyzetkilométer kiterjedésű beltengere éppen még egyszer nagyobb az Egyesült Brit Királyságok területénél.

Érdekes körülmény ezenkívül az a geológiai rejtély is, hogy a Kaspi tó 26 méternyire fekszik a tenger színe alatt.

Sok természeti furcsaságra akad a kutató távoleső, ismeretlen vidékeken. Chilében például a Kordillerák hegyelencéin található az a kimondhatatlan nevű falu, amely 5600 méternyire a tenger színe fölött, a földkerekség legmagasabban fekvő lakott helysége. Chupiauinamine derék lakói nem is panaszkodnak a magaslati éghajlat miatt, mert ez bizonyára sokkal egészségesebb, mint mondjuk, a felső-sziléziai szénbányák tárnáinak levegője, ahol a bányamunkások 2240 méter mélységben, 83 fokos melegben kénytelenek dolgozni. És ha

ismét vízszintes irányban képzeljük el ezt a két és egynegyed kilométeres mélységet, tudomást kell szerezni arról, hogy a világ leg-hosszabb alagútja, a Simplon éppen tízszer hosszabb annál.

Ugy látszik egyébként, hogy a hegyet átfújni könnyebb, mint a vizet áthidalni, mert a világ leghosszabb hidja a csernovodai Dunahid mindössze négy kilométer hosszú. Létezik ezzel szemben egy olyan hid, amely a földkerekség legmagasabb építményeinek versenyében is eredményesen állja meg helyét. Ez a newyorki Manhattan-hid, amelynek pillérei 229 méter magasan emelkednek az East-River fölött és amelyek a 300 méter magas Eiffel-torony s a 240 méter magas Woolworth

épület mellett a világ legmagasabb építményeihez tartoznak.

Magától értetődik, hogy 1918. óta a világvárosok is mindent elkövettek, hogy eddigi rekordjaikat megdöntve, új népességi arányszámokkal lépjenek meg a világot.

A vezetést ezidőszent Newyork ragadta magához, 8 és félmillió lakossal, ami Magyarország egész lakosságának számával egyenlő. A második helyen 7 és félmillió lakossgal London következik. A két országnak beillő világváros után tisztes távolságban sorakoznak fel a többi nagyvárosok, számszerint négyen. Páris 4 és fél, Berlin 4, Chicagó 3 és Tokio 2 és fél millió lakossal.

A vigaszversenyben mindenesetre Berliné lenne a babér, mert a Német Birodalom fővárosa 878 négyzetkilométernyi területével a világ legnagyobb kiterjedésű városa.

Azoknak pedig, akik számára ezek az adatok sem jelentenének sokat, elárulhatjuk, hogy a világ négy legnagyobb városának pontosan ugyanannyi lakosa van, mint Magyarországnak, Hollandiának, Dániának, Svédországnak és Norvégiának együttvéve.

Csodálatos hindu kristálygolyó

A dajka ajándéka — A tragikus almásszürke

A tudományos álarc alatt beadott lehetlenségek között nem áll utolsó helyen Saint-John Montague asszony egy most megjelent könyve, melyben azt igyekszik bizonyítani, hogy egy rejtelmes kristálygolyó segítségével megállíthatja utjában a végzetet, látja a multat és a jövőt.

Saint-John Montague asszony egy angol generálisnak a leánya. Apja Indiában teljesített szolgálatot és az ő dajkája is hindu volt. Állítólag dajkájától kapott egy színes kristályüveget, amely ezekkel a rejtelmes tulajdonságokkal rendelkezik.

Londonban megjelent könyv érthető fel-tűnést keltett, mert írója ismert személyiség és olyan emberekre is hivatkozik — ha nevüket egyes esetekben nem is írja ki, — akikkel gyakran találkozik a társaságokban. A könyvet az teszi különösen érdekessé, hogy azokat szavahihető, most is élő emberek előtt megjósolta kristályüvegje segítségével.

Természetes, hogy józan gondolkozású ember nem hihet a hasonló mesékben, de azt sem állíthatja senki, hogy a halálos beteg, a szerelmes, a szerelemfűtő ember mind józan, a csodatevő üveggolyó tulajdonosát pedig főként ezek az emberek látogatták tanácsért és jóvendőmondásért.

Több esetet ír le a magasrangu katonatiszt leánya. Ezek közül érdekesek azok, amelyekben arra hivatkozik, hogy többen keresték fel olyanok, kik bankokban akartak pénzt elhelyezni és az utolsó percben kértek tőle tanácsot. Többször megtörtént, hogy azzal tartotta vissza őket, hogy a bank megbukik. Sokszor már másnapra teljesedett jóslata.

Az is többször előfordult, hogy utazásoktól tartott vissza szerencsétlenségek előtt embereket és valóban meg is történtek a szerencsétlenségek azokkal a vonatokkal, amelyekkel a kérdéses emberek utaztak volna.

De Saint-John asszony szerint mindig sikerült utjában megállítani a végzetet. Ezek az esetek azonban soha nem a kristályüveg hatalmán, hanem a tanácskérők hitetlenségén mulnak. Az egyik ilyen tragikus esemény nem régen játszódott le Londonban. Erről röviden a következők tudhatjuk meg a nem mindennapi könyvből:

Egy M. nevű ur kereste fel egy barátja kíséretében azzal a kéréssel, hogy nézze meg őt a csodás kristálygolyón keresztül. Azonnal megállapította, hogy a férfi, aki egyik a legkitűnőbb lovasoknak, szerencsétlen családi életet él. Visszaborzadt aától, amit látott, a férfi halottszemekkel ült egy almásszürkén.

Azonnal figyelmeztette, hogy ne üljön többé lóra, ha a katasztrófális halált ki akarja kerülni. M. megjegyezte, hogy a lovaglást házi-orvosa is megtiltotta neki, mert gyenge a szíve és emiatt a lovaglás könnyen halálát okozhatja.

A jóslás után hosszabb idő telt el. Saint-John Montague asszony egy ízben a lóversenyen látta viszont az urlovast feleségével, aki akkor is egy kapitánnyal flörtölt. A lovas kezét fogott feleségével és a kapitánnyal és nyeregbe ült. A ló almásszürke volt és a jósnőnek azonnal eszébe jutott végzetes jóslata.

Alig indult meg a ló, beteljesedett a jóslat, a lovas holtan bukott le az almásszürkéről.

Hogy a jóslás megtörtént, azt szavahihető tanu igazolja, a szerencsétlenségről pedig a lapok is hírt adtak. Nem adhatunk hitelt a csodás kristálygolyónak, azonban ezt az esetet azzal igyekszünk megmagyarázni, hogy a Saint-John Montague asszony előtt már az orvosok is megjósolták M. végét. Hogy éppen almásszürkével történt, azt talán az magyarázza meg, hogy valaha az asszony almásszürkén látta M.-et.

Akik úgy a kristálygolyónak, mint a csodálatos asszonynak hisznek, azok ne üljenek almásszürkére.

= Furcsa eset történt legutóbb New-Jersey Passaic nevű városában. Egy szerencsétlen hadirokkant, aki munkanélküli volt és félbolond, napokig a város csatornarendszerében élt, ott berendezkedett és nem volt hajlandó onnan kijönni. Eleinte szép szóval kapacitálták, de ez nem használt semmit. A rendőrség azonban erőszakhoz folyamodott és csákyákkal igyekeztek kipiszkálni a szerencsétlent. Mikor ez sem használt, fecskendőt alkalmazott a tüzoltóság, hogy józan belátásra bírja a szerencsétlent. De még a hideg vizsugár sem térítette észre az embert. Végül mentőölete támadt az egyik rendőrtisznek. A csatorna két pontján könyfakasztó gázbombát dobtak bele a kanálisba. A fejlődő könygázok végül kihajtották a csatorna lakóját, akit tüstént elmeógyógyintézetbe helyeztek el.

= Szoborportré mechanikus uton.

W. F. Engelmann Chicagóban készüléket szerkesztett, amelynek segítségével teljesen mechanikus uton bármilyen anyagból szoborportrét lehet készíteni. Nem gipszmintákról van szó, hanem egy újszerű eljárásról, amely fotomechanikai uton dolgozik. A lemintázandó személyről, erős fényben, amely az arcot egyes közel álló pozíciókban megvilágítja, lefényképezik. Így egy sor képet nyernek, amelyek az arcot legkülönbözőbb helyzetekben mutatják. A sorozatos képeket, amelyek konturokban állnak, pantográf segítségével átviszik a megmunkálendő anyagra (fémre, kőre stb). A pantográf karjainak végén gyorsan forgó vájók vannak, amelyek a fogorvosok plombáló fúróihoz hasonlítanak. A portrét így aránylag gyorsan és meglepő hasonlatossággal elő lehet állítani, persze művészi értéke az ilyen szobornak nincsen, mert nem más, mint márvány-fotográfia.

Fuldokló magyar kultúra

Mint a víz alatt fuldokló szájából felvetődik a víz felszínére a buborék, ahol ezer színt játszva pattan el, úgy vetődik a nyilvánosság elé az itt fuldokló magyar kultúrának, magyar közművelődésnek, irodalomnak festészetnek, egyszóval a művészetnek szappanbuboréka, kérdése, hol a napilapok, hol heti szemlék, revük hasabjai. S minden ilyen felszínre vetődött buborék, ezer színpompával ékeskedő cikk, mely a kulturális szükségletek kérdésével foglalkozik, hatástalanul eredménytelenül pattan el. A közönség látja szípközni, pillanatnyilag gyönyörködik benne s azután sötétség, halott csend mindenütt s a nagy akarások, nagy megmozdulások a tasult közömbösség tünetét levegőjébe ajúlnak.

S miért van ez itt mináink így? Miért nincs itt magyar kultúra, miért nincs itt irodalom, fejlett művészet, amikor azt látjuk, hogy a szétszakadt magyarság Erdélyben, Csehszlovákiában minden erőfeszítését az irodalomba veti, erejét összetartását már bele tudta vinni a pontokába is, ahol — előttünk meg messze denbábkent lebegő — reális eredményeket is tudott elérni.

Mert Erdélynek, Csehszlovákiának azelőtt is megvolt ostermo televenye, amelyből annyi tehetség, író, költő, egyéb művész és államférfi szakadt ki, míg a Jugoszláviahoz csatolt bácskai és banati területeken néhány nevesebb politikust és művészt leszámítva, nem igen termett a kultúrának igazi harcosa s aki termett is, más talajba áruítva, átpalántva fejlődött naggya. Jugoszláviának különösen a bácskai része mindig az eszem-izsom, a dártdok hazája volt. A nagyobb, izmosabb tehetségek tehát idő előtt idegenbe szakadtak, az irodalmat, művészetet pártoló közönség aktivitása csupán a népdalok s a csiganyzene, pohár melletti kultiválásban nyilvánult meg. Nem volt tehát ezen a területen alkotó, nem volt aki az alkotást támogatta volna, mert az sem volt, aki a közönséget a támogatásra ránevelte volna.

A gentrinek, a földes urak akkor sem kellett és most sem kell az irodalom, a művészet s ha egyik-másiknak volt is gyönyörűen berendezett könyvtára vagy keptára, ennek méretei soha sem állottak a tulajdonos anyagi bírással és különösen nem vadásztelszerelésével, azenáljával arányban.

A tisztviselő soha sem volt olyan anyagi viszonyok között, hogy a művészeteket úgy támogassa, amint azt egy decentralizáló törekvés megkövetelte volna. A népet pedig erre nem nevelte senki s a neppel, a nép értelmi fokával, a művészetek szeretetére való nevelésével most sem törődik senki.

Van itt a Vajdaság területén néhány fiatal költő, aki lázong, dobálódzik, handabandazik, hogy itt nincs támogatója a magyar poézisnek, aki a vezercikk-íróknak is azt harsogja a fölébe, hogy nem érdemes itt vezercikket írni; itt mellett kell verni és sirni, sirni, sirni.

Nem úgy van, kedves fiatal embereim. A nagy sirások ideje elmúlt. A szánom-bánomok pedig nem minket illetnek. Azok verhetnének a mellüket, akik nagy internacionalizmussal világpolgári nagykepuskodésekkel meglazították azokat a kapcsokat amelyek egy évezreden át összetartották egy nemzetet, egy országot, míg a többiek ennek a költőtanácsnak láttán jót mulattak s tevékenyen és fürgén ápolták a nemzeti eszaki összetartozandóságuk eszméit és érzését, amelyekkel dicső, nagy jövődjükkel megalapozták, nemzeti nagy eszmeiket megvalósították, apró szétszórtságukat hatalmas egysüléssé érlelték.

A multakért nem, de a jelenért igenis verhetjük a mellünket, mert mi most sem a nepünk. A fajtánkat nézzük, hanem elérhetetlen horizontokra kancsalítunk idegenül annak a népnek lelkétől, érzés és gondolatvilágától amelyből sarjadtunk s amelynek oly nagy szüksége lenne arra, hogy vele foglalkozunk, hogy ráneveljük az irodalom, a művészetek szeretetére. Mert mint Petőfi hirdette annak idején: a népet előbb az irodalomba kell bevinni s azután könnyű lesz a politikába, az alkotmány sáncaiba is bevezetni.

Önként adódik tehát a felelet, a sok, különféle színekben elpukkanó kérdésekre, amely abból áll, hogy költők, írók ne kergessenek felhőket, ne dobáljanak kutyákat a felhőkbe pávatollakkal a hátsó részükben, mert a pávatollak csak a pávát ékesíthetik s a kutya pávatollakkal a hátsó fertályában is kutya marad, hanem vessenek tekintet szegény elárult népünkre is s énekeljenek, írjanak annak is, azt és úgy, ahogy az ő lelkében él, ahogy megérti, hiszen olyan szép az a magyar népnyelv mint a tenger fenekéről felmerülő kláris s kissé csiszolva sokkal tündöklőbb bármily ezerszint visszaverő kvarcnél vagy topáznál.

A nagysirások a nagy marcangolások ideje is elmúlt.

A világban pedig mindig törtétek és fognak történni rémséges dolgok s ha új, harcos, fiatal század van kialakulóban, verjétek a lantot, az isteni lantot ütemre, hogy az újonnan születő század ne legyen a véres cafatok, gránátok és egyéb gyilkoló szörnyetegek világhozója, kaotikus szerteszórója, mert bár Madács azt mondja: „Nem a kakas szavára kezd virradni, de a kakas kiált, mert hogy virrad” s ti azt mondjátok, hogy a költőnek a korrall kell haladnia: mégis inkább előzze meg a korrát s szelid ütemű, lágy zenével szelidítse meg az esetleg vadul beköszöntő századot, hogy ellágyuljon, elcsendesüljön mint az oroszán Orfenszónak énekén, mert a vérből, vadságból, az egymást-marásból már elégünk lehet mindnyájunknak.

Bár küzdelmes az élet különösen a mi napjainkban, azért még se vágjunk Byroni vagy Ady képeket.

S ha a vagyon kötelezettjei nem teljesítik kötelességüket, ti magyar vateszek, ti magyar proféták menjetek el a nép közé s értesétek meg vele, hogy kulturájával, nyelvével együtt a nép is elvesz s meglátjátok, hogy a nép cselekedni, tenni fog, amint nektek is cselekednetek, tennetek kell.

Hogy akarják csatornázni a sivatagokat?

A kietlen pusztaságok vízzel való ellátása mindenütt enyhítené a hőmérsékletet

A fokföldi Grahamstown tekintélyes dél-afrikai város tizezer fehér lakossal, hatalmas könyvtárral és muzeummal, amelynek virágzásához sokban hozzájárult a gyapjuval, gabonával, bőrökkel és struccollakkal kereskedő lakossága. Nehány évvel ezelőtt egyetemet állítottak fel a városban, amelyet hatalmas számmal hallgatnak a Dél-Afrikába lakó angolok. Az ott működő profinsszorok közül E. H. Schwarz dr., kiváló tudós röviddel ezelőtt rendkívül érdekes tervet dolgozott ki, amely a sivatagok termékenyebbé változtatásának praktikus lehetőségét célozza és ami a tanár nézete szerint a poláris vidékek hidegének megenyhülését is magával vonná. A tudós eredetileg a dél-afrikai Unio északi részében fekvő Kalahari-sivatag vízzel való ellátásának problémáján dolgozott, amelyet teoretikus szempontból már megis oldott. Idővel egyre jobban tökéletesítette az általa feltalált metódust és gondosan kidolgozott expozét terjesztett a dél-afrikai parlament szakbizottsága elé.

Schwarz tanár elsősorban abból az elvből indult ki, hogy a sivatagok a legerősebb melegkissugárzás idején a hőenergiákat a földtől elvonják és a naptól kisugárzó meleget ugyancsak visszatérítik a világűr felé. Ha a sivatagok vizellátása sikerülne, a víz jelenlétének az lenne automatikus következménye, hogy a nap kisugárzó melegét lekötne és így az nem tudna vissza az ürbe, hanem a vizet párává változtatva, mint nedvességgel terhes, meleg levegő vonulna tovább. A vizpárolgás természetesen a felhőképződést segítené elő, ami által az atmoszférának nagy megváltozása állna be, a föld időjárás viszonyai tehát megváltoznának és a tropikus sivatagvidékek szárazsága megszűnne, mert a gyakori meleg esőzések

természetszerű következményei lennének a nagyarányú felhőképződésnek.

Ha sikerülne nemcsak a Kalahari sivatagnak, hanem a Saharának, az ázsiai és amerikai sivatagoknak csatornázása, úgy az azelőtt sivatag és terméketlen területek a föld legtermékenyebb zónáivá változnának és emellett jelentékeny hőrezervoárjai volnának a világnak, amely körülmény magával hozná a föld átlaghőmérsékletének lényeges emelkedését. Az egész földet a sivatagokon fejlődő gőz fűtené.

A vízzel ellátott sivatagok mindenekelőtt megváltoztatnák légáramlatukat. A sivatagi szelek jelenleg szárazak és vízpárákkal csak akkor telnek meg, amikor elvonulnak a tengerek fölé, ahonnan a megfelelő páramennyiséget magukhoz húzzák. Ha azonban a sivatagok maguk is bőséggben volnának vízzel, ezek a szelek már a sivatag vidékein magukhoz vonnák a szükséges nedvességmennyiséget, aminek az lenne a következménye, hogy a tengerek fölé elvonulva, már nem a tenger vízzel telítik meg magukat, — amely körülmény, tekintve, hogy párolgás hőelvonással jár, a tenger vizét lehűti, — hanem maguk is hatalmas mennyiségű meleget adnának le, ami a tenger vizének tekintélyes temperaturánövekedését jelentené.

Ha a sivatagok területének nagyságát összehasonlítjuk a jéggel borított poláris vidékekkel, arra a megállapításra jutunk, hogy a sivatagok területe jelentékenyen nagyobb az arktikus és az anarktikus zónák területénél. A sivatagok által előállított meleg páramennyiség tehát lényegesen nagyobb lesz a poláris vidékek kiterjedésénél s így az ott uralkodó nagy hidegek is enyhülni fognak, hiszen az a hőenergiamennyiség, amely képes egy köbméter vizet elpárologtatni, elegendő ahhoz, hogy egy nyolc köbméter vastagságu jégretegét vízzé változtasson.

Most természetesen csak az marad hátra, hogy a sivatagok vízzel való ellátását tényleg meg is lehessen praktikusán oldani. Teoretikusan, elvben már megoldották s miután Amerikában és Ausztráliában sikerült is már jelentékeny sivatagrézeket és pusztaságokat lépésről-lépésre csatornázítani és termékenyebbé tenni, kétségtelen, hogy az akadályokat nem ismerő emberi energia a Kalahari-sivatagot, a mezopotámiai pusztaságokat, a Saharát és Ausztrália terméketlen részeit is idővel termékenyebbé fogja varázsolni. Az emberi civilizáció és kultúra fejlődésével együttjár a terméketlen sivatagok elleni küzdelem, amelyeknek termékenyítése magával fogja hozni az egész földteke hőmérsékletének lényeges emelkedését.

— Repülő hangyák óriási tömege özönlött nemrég egy dél-franciaországi városba. A nagyszámú repülő rovarokat az uccai lámpák fénye vonzotta. Számuk akkora volt, hogy az uccai világitást ugyszólván elsötétítették, mert vastag tömegben repültek körül a fényforrások körül és lepték el az elektromos lámpák üvegburáit. A lakosság körében majdnem pánikot keltek a hivatlan vendégek, mert a lakosok bákba is behatoltak. Több helyen, ahol nem vették rögtön észre az inváziót és nem csukták be az ablakokat, sűrű tömegek jöttek be a lakásba, úgy hogy nehéz munka volt, míg ezeket a szárnyas rovarokat ki lehetett irtani onnan. Szárnyas hangyák óriási tömegének felépéséről már több ízben emlékszik meg az irodalom, de a legutóbbi délfrancia tömeges fellépés mindezek dacára is ritkaságszámba megy.

— A Vacuum-kefe szintén új amerikai találmány. A háztartások villamosítása óriási lépésekkel halad. Legújabbban a vacuum-kefével szaporították a házimunkákat elvégző villamosgépek légióját. Egy forgó keféből áll, amely tokban van elhelyezve. A tok egy vacuum-szivattyú szívó vezetékének vége. A gyorsan forgó kefe által felszálló port a szivattyú tüstént beszívja, úgy hogy így rendkívül gyorsan és könnyen lehet bármit tisztítani. A készülék nem nagy és a világitási áramkörbe kell kapcsolni, hogy működésbe jöjjön. Különösen az az előnye, hogy olyan helyre is lehet vele jutni, ahová eddig a rendes „Vacuum-Cleaner” nem tudott beférni.

Megmozdult Noviszád szive

pénzbeli és természetbeni adományok érkeznek a Darányi telep gátján dolgozó munkások részére

Tegnap reggel jelent meg az első felhívás a Délbácska hasábjain, amelyen Noviszád lakosságához fordultunk, hogy segítsenek a Darányi telep magyarjain, akik éjjel-nappal ott állanak a legveszedelmesebb vártán és őrzik a kiméletlen ellenség, a Duna megáradt hullámai elől a maguk és mások otthonát. Kérésünk nem volt pusztába kiáltó szó. Megmozdult Noviszád szive és egymásután érkeznek pénzbeli és természetbeni adományok a Délbácska szerkesztőségébe. A tegnapi beérkezett élelmiszer adományokat délután osztották ki a Délbácska munkatársai a Futaki erdő szélén dolgozó munkásoknak. A pénzből kenyert és szalonnát vásároltunk és azt is kiosztottuk.

Most azzal a kéréssel fordulunk olvasóinkhoz, hogy küldjenek újabb adományokat, akár pénzt, akár természetbenit, mert a Darányi-telep magyar népének talán még hetekig dolgoznia kell majd, amíg teljesen elmúlik a ve-

szedelem. Az eddigi adományozóknak nemcsak a dolgozó magyarok, hanem a magunk nevében is köszönetet mondunk.

Tegnap a következő adományok érkeztek Szerkesztőségünkbe:

Leitner János 500, Dupp Bálint plébános Csurug 400, Gumbinger Ferenc 300, dr. Nikolics Branko 300, dr. Wagner Károly 200, Forster Géza 200, dr. Vilt Vilmosné 200, dr. Vilt Vilmos 200, Lővész-ucca 16. szám lakói 120, Marecsko A. 100, Gőz István 100, Dobrucki Gizella 100, N. N. 50, Opelczer család 50, Fehérvári Géza 50, özv. Baumann Ferencné 20, Neurohr Elemér 20, Klinovski Antalné 30 Dinár. Összesen 2990 Dinár.

Természetbeni ajándékot adtak: Müller Gyula 10 kg. füstölthús, 10 kg. lencse, 5. kg. füstölt szalonna, 22 kg. kenyér. N. N. 3 kg. füstölt szalonna, Krausz Ede 4 kg. füstölt szalonna, Szőke József 3 kg. füstölt husnemű.

Klicin Mita visszautasítja dr. Milovánovics állítását, hogy a polgármesteri székre vágyik

Nagy feltűnést és megütközést keltett Noviszádon a „Délbácska” pénteki számában a Milovánovics polgármester sajtóperéről írott beszámolóban dr. Milovánovics Milán vallomása arról, hogy Klicin Mita, a noviszádi radikális párt vezetőtagja, a polgármesteri állásra reflektál. Mindenki tudta, hogy ez legfeljebb dr. Milovánovics Milán, jelenlegi polgármester, magánvéleménye, az igazságtól azonban nagyon messze áll. Ezt különben most maga Klicin Mita is igazolja, aki tegnap a következő nyilatkozatot közlésére kért fel bennünket:

A „Délbácska”
tek. Szerkesztőségének

Novi Sad

A „Délbácska” 167. számában megjelent

Mita Klicin

cikkkel kapcsolatosan a szubotícai törvényszék előtt lefolyt tárgyalással, amely dr. Milovánovics Milán polgármesternek, Mayor József elleni peréről számolt be, kérem a következő kiigazítás közlését:

1. Nem felel meg a valóságnak dr. Milovánovics Milan azon állítása, hogy én a polgármesteri állásra pályázom.

2. Nem felel meg a valóságnak dr. Milovánovics azon kijelentése, hogy én interpelláltam őt meg a közigazgatási bizottságban, miért folyik fegyelmi vizsgálat dr. Markovics Giga ellen, igaz azonban az, hogy ebben a kérdésben dr. Rajkovic Misa és dr. Ilics Brankó interpelláltak meg őt.

Novi Sad, 1926 július 24.

Amerika bojkottal fenyegeti Franciaországot az idegengyűlölet miatt

Párisban megújultak a tüntetések — Javul a frank — Az új kormány első minisztertanácsa

Newyorkból jelentik: Noha a párisi táviratok különböző Amerika ellenes tüntetésekről számolnak be az itteni lapok, mégis megelégedtek avval, hogy minden kísérő megjegyzés nélkül közlik a tényállást. Ma azonban az egyik washingtoni újság azt írja, hogy Reed szenátor kijelentette, hogy ezek a tulkapások Amerikával szemben jogosulatlanok és nem igazoltak. Hozzátette, hogy a maga részéről javasolta, hogy arra az esetre, ha ezek az Amerika ellenes tüntetések tovább tartanak, az amerikai turisták bojkottálják Franciaországot. Ha a turisták hat hónapig bojkottálják Franciaországot, a franciák be fogják látni, hogy nemtelen dolog így viselkedni egy olyan nemzettel szemben, mely eddig kizárólag barátságot és jóindulatot tanúsított Franciaország irányában.

Párisból jelentik: Tegnap este az uccákon heves tüntetések voltak, az autóbuszok kiindulási helyén, ahonnan az idegenek indulnak utnak Páris éjszakai nevezetességeinek megtekintésére. Az autóbuszokat nagy kiáltozással és fütyüléssel fogadták. A rendőrség kénytelen volt közbelépni és a tömeget szétoszlatni. A közbéke kormányát a reggeli sajtó nem fogadta olyan rokonszenvvel, mint ahogy sokan várták. Több lap csalódásának ad ki-jelezést a kormány összetétele miatt.

Javul a frank

Londonból jelentik: A francia frank javulása tovább tart. Londonban 11 óra 30 perckor egy font sterlingért 199 frankot fizettek, míg a tegnapi londoni utótőzsdén 2045 volt az árfolyam. Ehhez a mozgalmhoz a belga frank is csatlakozik. 11 óra 30 perckor 196 volt a jegyzés, míg a tegnapi utótőzsdén 201 volt az árfolyama.

Poncaré miniszterelnök, Mellon amerikai kincstári államtitkár Párisba való érkezése után fogadja és tárgyalni fog vele az amerikai adósság kérdéséről.

Poncaré terve

Mint a Petit Journal közli, Poncaré első terve az adók megreformálása és új adók megteremtését tartalmazza. A kormány úgy hiszi, hogy az erre vonatkozó javaslatokat két héten belül elintézhetik, úgy hogy a parlament körülbelül augusztus 10-ike körül szabadságra mehet. A Petit Journal nem osztja azt a nézetet, hogy a Poncaré és munkatársai a kormánytól rendkívüli felhatalmazást kérnek, smert hogy a kamara nagy többségének és a szenátus egyhangú támogatásának tekintetével telve biztosak lehetnek abban, hogy a tervek elintézése rövidesen sikerül.

A német francia együttműködés

Newyorkból jelentik: A Times angol forrásból eredő cikket közli, amely a növekvő német francia barátságban veszedelmet lát Angliára nézve. A lap vezércikkben foglal állást és kijelenti, hogy ilyen felfogás szükségtelen aggodalmat tartalmaz. Németország és Franciaország együttműködése nemcsak Európának, hanem Angliának is használna.

Francia politikai körökben az a vélemény, hogy a Poncaré-kormánynak hatalmas többsége lesz a kamarában. Két évre megakarja hosszabbítani a mandátumot, hogy nyugodtan végrehajthassa pénzügyi programját.

A kamara legközelebbi ülését a jövő hét keddjére hívták össze. Ezen az ülésen mutatkozik be az új kormány. Az új pénzügyi javaslatokat Poncaré kedden már a kamara elé

terjeszti és a javaslat tárgyalására a rendkívüli sürgősség kimondását fogja kérni.

Caillaux Poincaré kormányáról

Párisból jelentik: Caillaux lapja, a Quotidien szerint, az új francia kormányban olyan különböző pártállású politikusok ülnek, akik semmi esetre sem bírják el egymást. Ez nem nemzeti koncentráció — írja a lap — hanem bábelli torony.

Nyáron járjanak ingujjban a férfiak

A kánikula divatja. Amíg a férfi három kilót cipel magán a nő ruhája mindössze háromnegyed kiló

Köztudomású, hogy a nyári napok hőségét a nők általában sokkal könnyebben viselik el, mint a férfiak. Szemmel láthatólag sokkal több az izzadó, verejtékező, homlokukat léptenyomon törülgető férfiak száma, mint az izzadó nőké. Sokáig a nők szívósságának és általában a külső behatásokhoz könnyebben alkalmazkodó természetének tudták be ezt a körülményt. Most aztán kiderült, hogy a dolognak sokkal egyszerűbb a ryitja.

A tudós és a mindenben rejtett okokat kereső Németországban jöttek rá arra a tényre, hogy a nők nyári ruházata aránytalanul könnyebb és levegősebb, mint a férfiaké.

Dr. Friedberger, a dreichswaldi egyetem tanára, aki egyike a legelső német orvosoknak, megmérte egyik asszisztensének és az asszisztens feleségének ruházatát. A mérés eredménye a következő lett.

Az asszony viselete: Harisnya 20, combiné 60, csipőtartó 65, ruha 118, cipő 350, kalap 128 gram. Az asszony ruházata tehát összesen 741 gramot, körülbelül 75 dekát nyomott.

Ezzel szemben a férfi ruházata a következő: Harisnya 30, harisnyakötő 20, alsónadrág 191, melléry 170, ing 250, nadrág 650, kabát 1050, cipő 730, kalap 110, nyakkendő 14, galér 14 gram. A férfi tehát 3229 gram, több mint három kiló sulyu ruházatot cipel magán a női ruházat háromnegyed kilójával szemben.

A tudós professzor méréseinek eredménye az lett, hogy Németországban most már tömegesen szaporodik a férfiruházat megreformálását követelők száma. Ez a mozgalom tulajdonképpen a berlini 8 Uhr Abendblatt-tól indult ki. Elsősorban a kabátot és a mellényt akarják kiküszöbölni. Egyre több ilyen reformátort látni a legelőkelőbb vendéglőkben, kávéházakban és más nyilvános helyeken is ingujjban üldögélni, az uccáról és a sportegyletekről nem is beszélve.

Aláírták a jugoszláv-magyar kereskedelmi egyezményt

Beográdból jelentik: A külügyminisztériumban ma aláírták a Jugoszlávia és Magyarország közötti kereskedelmi egyezményt, amelynek mellékletei a határforgalmi az állategészségi és a vám kezelési egyezmények. Az egyezményt Jugoszlávia részéről Nincsić külügyminiszter, Magyarország részéről Hóry András beográdi magyar követ írta alá.

Az egyezmény intézkedéseket tartalmaz a vasuti forgalom, a tranzit forgalom és a pólai határátlépés használatára vonatkozólag; a határt átszelő vasuti hidak fenntartására, a határon áthúzódó közutak fenntartására, valamint a határkövek karbantartására. Ugyancsak aláírták a közvetlen áruhátszabásra vonatkozó kormányközi egyezményt is.

— **Halálozás.** Nagy részvét mellett kísérték örök nyugalomra tegnap délután Talzon Koszta noviszádi kereskedő fiatalon elhunyt leányát, Emmi.

— **A magyarországi terméseredmények.** Budapestről jelentik az eddigi megállapítások szerint Magyarországon az idén 1806 millió métermázsza buza 738 millió métermázsza rozs, 474 millió métermázsza árpa és 35 millió métermázsza zab termett. A tengeri jó termést ígér, a szőlő közepesen rosszabbat.

HIREK

1926. Július 25. Vasárnap

Római katolikus: *Jakab*. Protestáns: *Jakab*. Görög keleti: *(jul. 12.) Proklusz*. A nap kel reggel 4 óra 28 perckor, nyugszik 19 óra 44 perckor. A hold kel 20 óra 15 perckor, nyugszik 4 óra 20 perckor. Apolló mozi: Egyedül az élet viharában.

Időjárás: (A petrovaradlni katonai meteorológiát állomás jelentése) Eső csak Európa északi részein volt, a szelek gyengültek, a hőmérséklet általában emelkedett különösen pedig Németországban.

Időjóslás: Az idő állandósulni fog, felhős csak az ország legészakkeletibb részén lesz. A szelek gyengülnek, a hőmérséklet emelkedik. Noviszádon nagyrészt derült idő várható, gyenge széllel, 16–27°C hőmérséklettel.

— A „Sárga csikó” előadása a Szlobodában. A noviszádi ref. ifjúság augusztus 7-én szombaton este 8 órai kezdettel a Grand Hotel Szloboda nagytermében működvelő előadást rendez, mely alkalommal színre kerül Csepreghy Ferenc eredeti 3 felvonásos énekes népszimfonia „Sárga csikó”.

— A helybeli református ifjúság f. hó 31-ére hirdetett előadása a „Sárga csikó” tekintettel az árvízveszélyre, augusztus hó 7-én lesz megtartva.

— Vendéglősök figyelmébe! Elsőrendű hajlított székek, leszállított árban Hemler Péter utóda butorüzletében, Noviszád.

— Beteg a spanyol irónörökös. Chikágóból jelentik: A Chikágó Tribune párisi levelezője közli, hogy a spanyol trónörökös súlyos beteg. A herceg kénytelen nélkülözni udvari orvosát, mert a Primo de Rivera ellen szervezett merénylet miatt letartóztatták.

— Rádióexpedíciók a Dunán. Münchenből jelentik: A Kóburg rádió egyesület Münchenből kiinduló csónakos expedíciót szervezett fel, amely a rövid rádióhullámok terjedését figyeli meg. Az expedíció végigmegy a Dunán is.

— Hazaérkezett a magyar hercegprimás. Budapestről jelentik: Csernoch János biboros hercegprimás az éjjeli expresszvonattal megérkezett Budapestre. Az állomáson a biboros hercegerímást meleg ünneplésben részesítette a nagyszámban megjelent közönség. Ma délután újból nagy ünnepséget rendeztek a hercegprimás tiszteletére. Esztergomban, a primás székvárosában is nagy ünnepségeket készítenek elő a hercegprimás fogadtatására. A város harangjainak zugása között vonul be a biboros hercegprimás Esztergomba és nyomban megérkezése után a székesegyház papsága és a vármegye és városok kiküldöttei és a különféle testületek kiküldöttei fogadják.

— Önnek nincs szüksége arra, hogy gyomor- és bélbántalmi miatt állandóan szenvedjen, amikor köztudomású, hogy a világhírű és legerősebb elismert **IGMÁNDI** keserűvíz azonnal megszünteti a fenti bajokból eredő fejfájást, csökkenti a vérnyomást az agyban és meggátolja az érelmeszesedést. Emésztési zavaroknál éhgyomorral már fél pohár langyos **IGMÁNDI** keserűvíz elegendő. Kapható kis és nagy üvegekben. Főlerakat: „Mineralija”, Noviszád.

— Magyar művészek belga kifüntetései. Brüsszelből jelentik: A budapesti Szinyei társaságnak Belgiumban rendezett kiállítása alkalmával R. T. H. Robert helyettes államtitkár, a belga Lipót Rend második osztályával tüntette ki Csók István festőművészt, a Szinyei társaság elnökét, Görög Kornél, brüsszeli magyar főkonzult, Rónai Zoltán miniszteri tanácsos és Jeszenszky Sándor miniszteri osztálytanácsos, a társaság főtitkárát, a belga Korona Rend tisztí keresztjével, Glatz Oszkár és Vatty János festőművészeket a Lipót Rend lovagkeresztjével, Haasz Aladárt és Ybl Ervin miniszteri titkárát pedig a Korona Rend lovag-

keresztjével tüntette ki. A kifüntetéseknek különös jelentőséget ad az a körülmény, hogy a háború óta ez az első alkalom, amikor volt ellenséges államok polgárai belga kifüntetést kaptak.

— Rövid budapesti hírek. A budapesti kereskedők 5931 szavazatot küldtek be a zárórára vonatkozólag. Ebből 3534 szavazat, a hét órai zárás mellett nyilatkozott. — Ma délután a józsefvárosi pályaudvaron két tehervonat összeütközött. Négy ember súlyosan megsebesült. A szerencsétlenséget hibás váltóállítás okozta. — Változatlan numerus clauzusal indul meg a budapesti egyetem szeptemberi féléve. Augusztus 31-ig kell beadni a felvételi kérvényeket.

BUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE

ATLAS D. D. BUTOR és FAÁRUGYÁRBAN Noviszád, Sumadijska u. 10. (A Hal-téren túl.)

— A dohány legveszedelmesebb betegségéről ír a Növényvédelem júliusi száma. Ismerteti a borsó betegségeit, a porozószerkezt, a lótefű és a hangyák irtását, a gyümölcs éréseinek jeleit, a muskátli tenyésztését. Cikkek között a gyümölcsfák terméketlenségéről, a pelék kártételéről, a csávázószerkezt csirabántó hatásáról, a gyümölcsfák nyári nyeléséről, a szemzészről a gyümölcszedésről stb. Az izléses kiállítású, páratlan olcsó szaklapból a kiadóhivatal (Budapest, VIII. Rákóczi ut 51., IV. 5.) kívánatra díjtalanul küld mutatványszámot.

— Gyermekkoszikus választékban egyszerű és finom kivitelben, leszállított áron Hemler butorkereskedésben N. Sad. (Az evangélikus templommal szemben).

— Massaryk fogadta a szovjetkövetet. Prágából jelentik: A csehszlovák köztársasági elnök kihallgatáson fogadta Szovjetország prágai ügyvivőjét. Ez a kihallgatás politikai körökben óriási feltűnést keltett.

Mész elsőrendű hófehér darabos legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben Hrajačević faterlepén Noviszád. Tel.: 165

— Katasztrófális jégeső Isztriában. Rómából jelentik: Isztria felett nagyvihar vonult végig. Helyenként husz centiméter magasságú jégeső esett, amely Fiumében is nagy károkat okozott.

— Egyházüldözés Mexikóban. Londonból jelentik: Mexikóból érkező jelentések szerint Calles elnök megtiltotta a felekezeti oktatást és ezenkívül több egyházellenes rendelkezést bocsátott ki. A mexikói érseket és az egyik püspököt letartóztatták, mert abban az irányban befolyásolta a mexikói katolikusokat, hogy fejtessenek ki gazdasági nyomást és ily módon szorítsák rá a kormányt, az augusztus 1-én hatálybalépő egyházi törvények megváltoztatására. A mexikói kormány teljes mértékben tudatában van annak, hogy mennyire komoly, az egyházi törvények életbeléptetésére vonatkozó elhatározása. Azt hirdetik, hogy szükség esetén csapatokat fognak felhasználni a törvények végrehajtására.

„APOLLO” JULIUS 26-án:

Egyedül az élet viharában

filmmatrakció 6 felvonásban. Liane Haid a főszerepben.

Az Apollo előzetes jelentése:

Julius 26-27:

A 6. számú szeparé

Rendkívül sikerült vigjáték 6 felvonásban.

Julius 28-29:

A fekete angyal

A múlt év hatalmas szenzációja

Julius 30-31 és aug. 1:

L'affiche

(A szerelem gyermeke)

UTIKOFFERÉK és NECSAIREK BÖRÖVEK NŐI KÉZITÁSKÁK

a legnagyobb választékban, a legjobb minőségben és olcsóbban mint bárhol, kaphatók

F. DIETRICH, Noviszád, Kr. Petra u. 30. Minden e szakmába vágó javítások elfogadtatnak. Nagyban! 3094-2 Kicsinyben!

— Az utolsó láncc föld miatt. A kovilyi csendőrség tegnap reggel a noviszádi ügyészség fogházába kísérte Katanszki Zsivko gornyikovyi lakóst, mert az pénteken délután egy kovilyi korcsmában megszurta nagybátyját Katanszki Mikát és Sztójcsics Dusan földmivest, mert ez megvette atyjától az utolsó láncc földet.

— Öngyilkosság Szilbáson. Szilbáson pénteken délután háza udvarának kutjába ugrott Polodics Maxin 73 éves földmives. Tettének oka életuntáság.

— Jóváhagyták Grigorjev büntetését. A noviszádi fejebbviteli bíróság jóváhagyta a törvényszéknek Grigorjev Timotievics Mihajlo ellen hozott ítéletet. Grigorjev megnyugodott a tíz évi fegyházbüntetéssel, csak azt kérte, hogy állítsák orosz tisztí bíróság elé.

— Le akarta szurni feleségét. A noviszádi rendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek Pesikan Szava Preradovics uccai földmivest, mert tegnap éjjel részeg állapotban le akarta szurni feleségét.

— Az amerikai hóhullám áldozatai. Newyorkból jelentik: Az utóbbi napokban egyre fokozódó hőség és a gyakori viharok száznál több emberáldozatot követeltek. Így Bostonból 60, Newárkból 27, Newyorkból 52 áldozatot jelentenek, akiket vagy hóguta ért, vagy vízbefultak.

— Lépfenében betegedett meg egy leány. Békéscsabáról jelentik: Szlávik Ilona békéscsabai leányt, lépfene megbetegedéssel a közkörházba szállították. A fertőzést minden valószínűség szerint légycsipés okozta. A leány állapota súlyos.

— A szociálisták védik Vágit. Budapestről jelentik: A Rákosi per mai tárgyalásán Hébelt Ede nemzetgyűlési képviselőt hialgatta ki a bíróság. Hébelt Vagi kérdésére kijelenti, hogy szociálistáknak és nem kommunistáknak tartja a Vagi pártiakat. A hétfői tárgyaláson sor kerül a bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványokra. Ha ezeket az indítványokat a bíróság elutasítja, akkor sor kerül Miskolczy királyi ügyész vádbeszédére.

— Kiirtottak egy öttagú családot. Rómából jelentik: A Tribuna írja, hogy Potenza egy helységében egy egész család, atya, anya, leány, fiu és egy fiatal szolga fejoszláznak indult holttetésére bukkantak. A hullákon súlyos sérülési nyomokat találtak. A tetteseknek semmi nyoma.

TÉGLÁT elsőrendű, kaphat minden mennyiségben legolcsóbban Krajačević faterlepén, Noviszád. — Telefon: 165. 3987-1-30

— A középeurópai gazdasági szövetség értekezlete. Budapestről jelentik: A középeurópai gazdasági szövetség, a közeljövőben értekezletet tart Budapesten. Elsősorban a vasúti, hajózási, csatornázási, légiforgalmi, postai kérdések, a rádió, az általános tarifa, az utlevél, a pénzáttalás, a nemzetközi közlekedési jog és a szállítmányozás kérdéseit tárgyalják meg.

— Megadóztatják a bubifrizurát. Münchenből jelentik: Landau isermenti város előjáróságának ülésén javaslatot nyújtottak be, hogy a bubifrizurát viselő asszonyokra ötven márká adót vessenek ki. Az indítványt felterjesztették a müncheni parlamentbe.

— Az énekes madarak védelmét kéri Mussolinótól. Prágából jelentik: Az állatvédő egyesület elhatározta, hogy Assisi Szent Ferenc jubileuma alkalmával azzal a kéréssel fordul az olasz miniszterelnökhöz, hogy tiltsa meg az énekesmadarak pusztítását. Ezeket a madarakat ugyanis vándorútjukban Olaszországban elfogják és az olasz piacon eladják. A kérvény másolatát megküldik a prágai olasz követségnek és az olaszországi központi fascista tanácsnak.

Az ujonnan renovált és megnagyobbított Lövölde kerthelyiségében
 sentai Keceli-féle tambura-zenekar
 mától kezdve mindennap délután 1/5 órától a híres hangversenyez. — Elsőrendű ételekről és italokról gondoskodva. — **Vasárnap és csütörtökön nyáron sült bárány.**
 Gyors, pontos és szolid kiszolgálás! **Tekepálya.** 459-1-3
Számos látogatást kér MILAN POPOVIC, vendéglős.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELADÓ egy nagy jég-szekrény, 1 nagy konyhaszekrény, 1 hálószoba, 1 ruhaszekrény, 1 kanapé, több mechanikai gép és egy pár új sárga lószerszám Futoski put 70. sz. Ugyanitt egy kisebb szoba és egy hölgy részére butorozott szoba KIADÓ és egy nagyobb helyiség műhelynek vagy raktárnak.
 432-1-3

GALAMBGYÖRÖK eladók. Cim a kiadóban.

"POMOČ" kiházasító, szülészeti és temetkezési segélyegyesület Sombor, új tagokat felvesz, a ki-fizetéseket pontosan esz-közi. Novisadon tagokat felvesz Majoros Pál, Željeznička ul. 53., lennt az udvarban jobbról.
 435-1-2

ELADÓ 3 fiatal fajtisza kutya (farkaskutya.) Érdeklődni: Orosztrafik, Trifkovičev trg (Deak-ter.)
 429-1-2

2 ablakos uccai szoba

előszoba, butorozva, külön bejárat, teljesen ujonnan berendezve, a város központjában kiadó. — Bővebbet:

Grand Hotel Sloboda ruhatárosa.

Önálló villanyszerelő

felvétetik

Fischer Testvéreknél

NOVISAD, Laze Kostića-ut. 12.

Pénzt és időt takarít meg,

ha szükségleteit, u. m. autók, hintók, steier kocsik, valamint lovasalások stb. L. Muzičkog (Jenő herceg) u.1. szám alatti műhelyemben készített el. Becserelek régi kocsialkatrészeket újakra. — Tisztelettel

Eiler Henrik, kovács-mester.

Ugyanitt 2 jóházból való fiu tanoncnak felvétetik.
 141-1-13

AKÁCSA

bognárok részére jutányosan kapható

PINTZ KONRÁD

téglyagyáros és fakereskedőnél Indija — Srem, 343. Telefon 13. 1-7

HIRDETÉSEK

Kétszoba konyha

és mellékhelyiségekből külön álló ház azonnal kiadó. Cim a kiadóban.
 454-1-2

Értesítjük

a n. é. közönséget, hogy Gunduličeva és Zemljana cuprija ucca sarkon

réz- és fémöntödél

nyitottunk. Öntünk és megmunkálunk különféle sárga és fehér fémeket. Mindenkor előirt anyagot adunk a megrendelt alkatrészekhez. Ugyiszinten különféle épületvasalásokat készítünk és raktáron is fogunk tartani. Ugyanitt egy ügyes csiszoló és egy rézesztergályos felvétetik. Tisztelettel

Relić i Čokić, Novi Sad.

452-1-3

2 butorozott szoba

irodának, női divatteremnek vagy rendelőnek kiadó. Cim:

Schmolka hirdetőirodában, Novisad, 447. Futoski put 2. 1-1

Leány és fiúnevelő intézet

Öt vegyes osztályból álló reál-gimnázium és polgári iskolai tanítás. Előkészít magántanulókat érettségire is. Mindennemű iskolai oktatás az elemi iskolától kezdve az összes tanfolyamokra, ugymint nyelv, festés, rajz, könyvelés, ének, varró, főző, sport stb. Ugy bentlakóknak, mint kintlakóknak is rendes tanári oktatás. Érdeklődők forduljanak

Dr. Ade Brot és nővére

Zagreb, Gunduličeva ul. 63.
 459-1-3

Tégla-cserép

Apatini és Bohn vörös cserép, gang platni, fali-tégla, elsőrendű minden mennyiségben legolcsóbban kapható

Lépes Pálné Julianna

tégla és cserép lerakat Novi Sad, Kamenici u. 82.

FORD-gyártmányu

félteher-autó

kifogástalan állapotban, csukott karosszériával, 2 hónapig használva, alkalmas élelmiszer szállításra, jutányos árban eladó. Megtekinthető:

Novisad, Temerini ucca 49.

460-1

A Szabó-féle vendéglő

szép kerthelyiségében (Kamenici-u. 73.) minden vasárnap d. u. 5 órától reggelig a közkedvelt **VIDA-karmester TAMBURA ZENERARA** hangversenyez. Szíves pártfogást kér: **Szabó Mihály**

Villamos motorok,

dinamók javítását és tekerceselést, világítás, csengő, telefon, moziberendezéseket, rádió és autoakkumulátorok javítását, töltését és minden e szakmához tartozó munkát a legpontosabban és legolcsóbb árban vállalunk.

Peikert és Neurohr

elektrotechnikai és mechanikai vállalkozók Novi Sad, Primorska (Vásár) u. 21. — Speciális szakműhely.
 3762-1-0

Srpska Trgovačka Banka D. D.

u Novom Sadu

Telefon: 183 és 376.

Nyújt váltó és folyó-számlai hiteleket. Takarékbetéteket elfogad és kamatoztat legelőnyösebb feltételek mellett.

Betéteket felmondás nélkül is

3697 visszafizet. 38

Nemcsak belföldi és külföldi, hanem a világ akármelyik piacán kifizetéseket eszközöl: gyorsan, pontosan és olcsón.

Méhészek figyelmébe!

Eredeti műlepeim elsőrendű minőségben **kaphatók lerakataimban:** Schlotter Oszkár vasüzletében **Novisad**, Futoski put 18. Cselyuszka Márton **Sombor**, Sv. Rókus ul. 4. (Stein-ház.) Pásztor Mátyás vasüzlet **Čantavir**. Horváth István festéküzlet **Senta**. Szilágyi Sándor kereskedő **Stara Kanjiža**. Képes árjegyzék méhészeti eszközökről kívánatra ingyen és bérmentve.

Ritzmann Lajos,

méhészeti eszközök és műlepegyáros **Novi Vrbas I.**
 425. Pašičeva ul. 81. 1-2

Üzemképes 15 H. P.

szivógázmotor

eladó.

Gausz János

Novi Sad, Futoski put 66. szám alatt.

Háztelek

Novisadon, a kis Limánon, az építendő tőzsdetalata tőzomszédságában, 3300 m² nagyságu, arcéllal a hidhoz vezető főuton szabad kézből eladó.

Cim megtudható a

Bácsmegeyi Napló

novisadi kiadóhivatalában.

447-1-2

1 szobás-konyhas lakás

uj házban, gyermektelen házaspárnak azonnal kiadó. Cim megtudható

Schmolka hirdetőjében, Novisad, 458. Futoski put 2. 1-1

Három nyelvet beszélő és hosszabb ideig már volt megbízható

éjjeli őr

állást keres. — Cim a kiadóhivatalban.
 461-1-7

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17. Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quinttiszta hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.